

Kemin kaupungin edunvalvontasuunnitelma

Kaupunginhallitus 25.03.2024 § 120

185/00.04.01/2024

Valmistelu

Hallitusohjelmaa kuluvalle hallituskaudelle suunniteltaessa toteutettiin laajalla yhteistyöpohjalla Pohjoisen ohjelma, joka tuli lopulta muokkautuneena osaksi hallitusohjelmaa. Kyseistä työtä varten koostettiin Meri-Lapin kehittämiskeskuksen johdolla seudullisesti yhteiset tavoitteet, joista osa ohjautui osaksi laajempaa Pohjoisen Ohjelman kokonaisuutta. Rajusti muuttunut toimintaympäristö ja merkittävät rakenteelliset muutokset ovat ohjanneet siihen, että tarve edunvalvonnan tehostamiseen on tunnustettu nyt laajemminkin ja on perusteltua määritellä myös Kemin kaupungin tavoitteet keskeisimmistä edunvalvonnan tavoitteista.

Edunvalvonnalla tarkoitetaan vaikuttamista päätöksentekoon kohteissa, jotka eivät ole suoraan kaupungin omassa päätäntävallassa. Kaupungin edunvalvonnan tavoitteena on toteuttaa sitä pohjautuen kaupungin strategian tavoitteisiin ja sen toteutumisen mahdollistavien edellytysten turvaamiseen. Tavoitteena on luoda yhteinen ymmärrys edunvalvontaa tekevien johtavien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välille siitä, mitkä ovat keskeisemmät edunvalvontakohteet. Keskiöön tulevat tällöin elinvoiman kehittäminen ja sitä kautta myös palvelujen ja niiden turvaaminen muuttuvassa ympäristössä. Ilman elinvoiman kehittymisen vahvistavaa vaikutusta tulevaan kehitykseen ja myös kaupungin tulopohjaan, ei ole myöskään edellytyksiä turvata ja kehittää palvelutoimintaa muuttuvien tarpeiden mukana. Edunvalvonnan tavoitteet ovat pääosin yhteneväiset jo seudullisesti hyväksytyjen tavoitteiden kanssa, mutta niitä on kaupungin näkökulmasta perusteltua täsmentää ja tarkentaa kaupungin strategiaan pohjautuen ja sitä tukien. Seudullisina edunvalvonnallisina teemoina olivat: Huoltovarmuus, kansainvälinen osaaminen, uusiutuva energia ja puhdasluonto. Näissä kaikissa isoissa teemoissa oli läpileikkaavana vihreä siirtymä.

Edunvalvonnan keskeisenä tavoitteena on varmistaa Kemin kaupungin etu, niin alueen kuin kaupungin elinvoiman ja sen kehitys sekä kuntalaisten hyvinvointi. Teollisuuden rakennemuutoksessa ja sen edellytysten parantaminen ja sitä kautta uusien tuotantojen ja työpaikkojen saanti tulee olla keskeinen tavoite. Tällä tavoitteella turvataan myös olemassa olevien yritysten toimintaedellytysten jatkuminen ja siten palvelujen saatavuuden kehitys. Kokonaisuus vaikuttaa suoraan niin oppilaitosten kuin koko elinvoiman ekosysteemin kehitykseen. Tämä pitää sisällään niin teollisen toiminnan, sataman, matkailun kuin sote- ja Te-uudistuksen kokonaisuuden sekä näihin vaikuttavan lainsäädäntötyön kehityksen.

Edunvalvonnan kannalta keskeisin etu, niin Kemin kaupungin kuin koko alueen näkökulmasta, on poikkeuksellisen hyvä logistinen sijainti ja olemassa oleva teollinen infra ja osaamiskeskittymä, joka mahdollistaa erilaisten teollisten- ja palvelukokonaisuuksien kehittymisen. Tämä edellyttää myös jatkuvaa infran ylläpitoa ja sen kehittymisen tukemista. Työpaikkojen lisäksi opiskelumahdollisuudet ja palvelujen saatavuus sekä niiden sijainti vaikuttavat kuntalaisten hyvinvointiin ja ovat vetovoimatekijä uusien asukkaiden houkuttelemiseksi. Edunvalvonnan näkökulmasta nämä kaikki vaikuttavuudet vaativat vahvaa edunvalvontaa niin palvelujen saatavuuden, toiminnallisten prosessien kuin rahoitus- ja kustannuskehityksen näkökulmasta.

Tällä hetkellä edunvalvonnan kannalta keskeisiä teemoja seudullisten tavoitteiden lisäksi ja tueksi niin lyhyellä kuin pitkällä aikavälillä ovat:

- Terveysthuollon lainsäädäntö/asetusmuutokset joilla on vaikutusta alueen asukkaiden palveluihin
- Maankäyttö- ja rakennuslain sekä lupaprosessien uudistaminen
- Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistustyö
- Te-palvelujen siirrosta tehtävät muutokset lainsäädäntöön/kuntien velvoitteisiin ja rahoituspohjaan
- Terveysthuollon lainsäädäntö/asetusmuutokset ja Lapinhyvinvointialueen tavoitteet sosiaali- ja terveyshuoltopalveluiden kehittyminen
- Voima- ja sähkölinjojen rakentamisen edistäminen
- Tuuli-, Aurinko-, Vetyvoiman ja verkon kehittyminen ja uusiutuvan energiaverkon- ja tuotannon kehittyminen
- Kiertotalouskokonaisuuksien ja ekosysteemien kehittämisen tukeminen
- Hiilidioksidin talteenotto ja jatkokäyttö
- Eu-liikenne kehitys, kaksoisraide Ajokseen, TEN-T ydinverkko
- Koulutuspalveluiden tarpeeseen pohjautuvan kehityksen turvaaminen (Lappia, Lapin AMK, LU)
- Seutukaupunkien rooli alueen palvelujen tuottajana

Edellä mainitusta johtuen edunvalvontatyön tulee olla suunnitelmallista ja tavoitteellista. Kokonaisvastuu edunvalvonnasta on kaupunginhallituksella, joka huolehtii valtuuston päätösten täytäntöönpanosta sekä kaupunginjohtajalla ja johtavilla viranhaltijoilla. Valmisteluvastuu koskettaa kaikkia johtavia viranhaltijoita. Poliittiset päättäjät osallistuvat edunvalvontaan omien kanaviensa kautta. Kaupunginhallitus käy edunvalvonnan tavoitteista lävitse vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä tai tarvittaessa. Päivityksen tarpeen arviointi tulee olla jatkuvaa.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy Edunvalvontasuunnitelman vuosille 2024-2025
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi Edunvalvontasuunnitelman vuosille 2024-2025.